

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/materialy-edukacyjne/teki-edukacyjn/polskie-podziemie-niepodleglos/lownik-i-biogramy-post/155324,Niepokolczycki-Franciszek-Halny-19001974.html>

03.05.2024, 22:59

Niepokólczycki Franciszek „Halny” (1900-1974)

Płk Franciszek Niepokólczycki „Halny” (1900-1974), ur. 27 X 1900 r., Żytomierz, gubernia wołyńska, Rosja (obecnie: Ukraina). Pochodził z rodziny rzemieślniczej. Ukończył miejscowe gimnazjum. Od 1918 r. działał w POW, pełniąc m.in. funkcję komendanta Okręgu Żytomierz POW. W 1920 r. walczył w polskiej partyzantce na Ukrainie, a następnie w wojnie z bolszewikami. Przez cały okres międzywojenny był oficerem służby stałej, saperem. Przed wybuchem wojny dosłużył się stopnia majora. W wojnie 1939 r. walczył jako dowódca 60. Batalionu Saperów Armii „Modlin”, bronił Warszawy. W konspiracji od momentu powołania do życia SZP, gdzie był szefem dywersji, a w ZWZ szefem Związku Odwetu. Pomysłodawca nieudanego zamachu na Adolfa Hitlera w październiku 1939 r. w Warszawie. W KG AK był szefem Wydziału Saperów oraz zastępcą szefa Kedywu. Walczył w powstaniu warszawskim, gdzie kierował produkcją materiałów wybuchowych i granatów. W 1944 r. odznaczony Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari. Wcześniej czterokrotnie odznaczony Krzyżem Walecznym. Dostał się do niewoli, z której powrócił w lutym 1945 r. W DSZ był zastępcą komendanta Obszaru Południowego, podobnie w WiN. W listopadzie 1945 r., po aresztowaniu jego przełożonego, płk. Antoniego Sanojcy, przejął dowództwo nad Obszarem Południowym. W związku z aresztowaniem I ZG WiN stanął na czele II Zarządu. UB aresztował go 22 X 1946 r. w Zabrze. 10 IX 1947 r. WSR w Krakowie skazał go na karę śmierci, zamienioną w drodze łaski przez Bolesława Bieruta na karę dożywotniego więzienia. Zwolniono go z więzienia 22 VI 1957 r. Mieszkał w Brwinowie pod Warszawą i pracował w spółdzielczości. Zmarł 11 VI 1974 r. w Warszawie. Pochowany na cmentarzu w Brwinowie. 15 VIII 2008 r. odznaczony pośmiertnie przez prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego Orderem Orła Białego.

Opcje strony